UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXLII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

¶Pręterea ↄcludi ēt pōt ex pluribus, diuiſionē factā
in ſe ualuiſſe, quia facta fuit forma ſtatuti ſpecialiter
loquentis de diuiſionibus fiendis ſeruata. Nec obſtat
ſtatutum ſub rub. q̄ forma ſit ſeruanda in ↄ̃ctibus mi-
44 norum, † quia illud ſtatutum loquitur generaliter de
alienationibus, & contractibus minorum: ſtatutū ue-
ro, cuius, forma fuit ſeruata, ſub rub. de diuiſione bo-
norum cōium, &c. eſt ſpeciale, & expreſsè diſponit ſu
per diuiſione bonorum, & ſuper illius forma, ergo il-
lud dēt ſeruari, & attendi, & non generale, quia gene
ri per ſpeciē derogatur. c. generi. de reg. iur. in 6. c. 1. &
ibi plenè habetur p̱ Doc. maximè Modernos. extra de
reſcrip. cum aliis pluribus, quæ allegari poſſent. Secū-
do reſpondeo, ꝗ ſtatutum, quæ forma ſit ſeruanda, lo
quitur in contractibus, & alienationibus uoluntarijs,
quæ fierent de cōi conſenſu partiū contrahentiū, ſta-
tutū verò de diuiſione bonorum loquitur de aliena-
45 tione neceſſaria, q̄ fieret ex iuris diſpoſitione, † in qua
non requiritur forma; ſeu ſolennitas requiſita gene-
raliter in alienationibus, & contractibus, qñ propriè
non eſt alienatio, nec continetur alienationis appel-
latione, ēt ſi ī materia prohibitæ alienationis eſſem⁹,
ut in l. & iō, & ibi gl. & Doct. ff. de condict. furt. l. peto.
§. prędiū. ff. de leg. 2. l. pater filiū in prin. & ibi Bar. ff.
de leg. 3. & l. alienationis. ff. fami. herciſ. per quē text.
hoc uoluit Alberi. in 2. parte ſtatutorū. in 2. q. l. 1. & ibi
46 gl. & Bar. ff. de præd. mino. ubi caſus clarus. Et † iō pro
hibita alienatione rerum minorum, niſi fiat cum cer
ta ſolennitate, non dicetur prohibita illa alienatio, q̄
fieret ex iuris diſpoſitione ēt inuito dño, ut eſt text. in
d. l. 1. & faciunt no. per Bar. in l. Papinianus. §. ſed nec
impuberis. in 2. col. uerſi. probatur ſimiliter, &c. ff. de
47 inoffi. teſtam. † ubi ſi creditor vult vendere bona pu-
pilli ſibi obligata, pōt illa uendere non ſeruata ſolen-
nitate. l. ſi pupillorum. §. 1. ff. de reb. eorum, & melius
probatur in d. l. 1. cum gl. ibiq; Bal. & cæteri. ¶ Circa
ultimum, utrum D. Laurentius teneatur de euictio-
ne pro illis quatuor tornaturis terrę per monaſteriū
apprehenſis, breuiter recurrendū eſt ad textum cum
ibi not. in l. ſi fratres. C. cōmu. vtriuſq; iud. & melius,
ac clarius ad tex. & ibi per Baldum, & alios in l. ſi fami
liæ. C. famil. herciſ. & ad not. per Bartolū, & Alex. in l.
qui Romæ. §. duo fratres. in 9. q. col. ult. ff. de uerborū
obli. Ex quibus locis colligi pōt ſolutio huius noſtræ
48 quæſtionis, † nam ſi hæ quatuor tornaturę perueniſ-
ſent ad Do. Andream ex diuiſione, ut ſupra, facta, &
is ſciuiſſet illas eſſe iuris emphyteotici, concludendū
eſſet dictum Do. Laurentium non teneri de euictio-
ne, & quia fuerunt euictæ per monaſteriū ex qualita-
te, & natura rei inhærente, & ubicunq; res euincitur,
ex qualitate inhærente ipſi rei, ſeu ex natura rei, tunc
nō debetur euictio. l. ſi quis domū. §. pen. ff. loc. vr̃. n.
res cum ſua qualitate, & natura adiudicata, l. & puto.
§. fi. ff. fam. herciſcun. ita concludit Bal. in d. l. ſi fami-
liæ. in ult. col. in uer. ſecundo noto, &c. & hoc proce-
dit, qñ eſſemus inter ſcientes qualitatem rei, ſecus ſi
inter ignorantes, ut ibi per Baldū. Ex quibus infertur,
ꝗ qñ res fuiſſet alicui adiudicata, aut res allodialis uē
dita, quamuis ex natura contractus euictio ueniret. l.
quod ſi nolit. §. qui aſſidua. ff. de ædil. ędict. l. pacta cō-
uenta in prin. cū ibi no. ff. de contrahen. empt. l. ſi mā
cipium. §. ſi cōi. ff. de euict. & l. ſi ob cām. C. eod. tit. tñ
ſi uendita, ſeu adiudicata eſſet res emphyteotica ali-
cui ſcienti conditionem, & qualitatem rei, & res eēt
ex natura, & qualitate rei euicta, tunc de euictione a-
gi non poſſet. arg. d. l. ſi fratres, l. ſi fundum. ff. de euict.
& arg. eorum, quę uoluit Bal. in d. l. ſi familiæ. in 5. op
poſi. & in d. uer. 2. noto, ac etiam in ver. ſeq. ibi. 3. no-
ta. l. damni infecti ſtipulatio pertinet. in prin. ff. de dā.
infect. l. nomen. ff. de hęred. uel actio. uend. & d. l. ſi qs
domum cum aliis ibi per Bal. allegatis: Sed in caſu
ſtro res emphyteotica fuit uendita, ſeu adiudicata
Andreæ ſimpliciter ab æſtimatorib⁹ deputatis ad
haſtandum abſque eo, quod promiſſum illi fuerit
euictione, & ipſe ſciuit qualitatem, & naturam rei,
go ex quo fuit euicta propter naturam, & qualitate
rei inherentem, non pōt contra D. Laurentiū de e
49 ctione agi. Præterea † ipſa res euicta fuit de facto,
extraiudicialiter abſq; eo, quod iudicialiter conu
cerentur hæredes D. Andreæ, illiſq; non citatis, &
de facto ſaltem reſpectu hæredum, ergo ipſi cōtra
Laurentium de euictione agere nō poſſunt. l. Luc
ff. de euict. & ibi Docto. l. item ſi uerberatum. §. 1. ff.
50 rei uend. & l. emptor. C. de euict. in fi. Vltimo † euic
denunciata non fuit D. Laurentio, ergo nō pōt cō
eum ratione euictionis factæ agi. l. ſi fundo. in fi. ff.
euictio. & d. l. emptor, & ibi glo. & Doct. omnes: &
pro nunc reſideo, & cōcludo in omnibus, vt ſupra
ctum fuit: Ex quibus poterunt excellentiſſimi do
ni arbitri colligere, qualiter ſuper difficultatibus
dare, & iudicare debeant.

S V M M Æ.

1 *Correctio iuris non fit tacitè, nec per ſubauditum intellectum,*
expreſſè, & per diſpoſitionem iuris directo contrariam.
2 *Aduerſatiuæ natura eſt, ut præcedentibus retentis ijſdem ter*
nis aduerſetur.
3 *Filijs primi matrimonij contra ſecundum maritum magis faue*
quàm filijs ſecundi matrimonij.
4 *Filij uerbum in diſpoſitione, & conceſſione ſimpliciter de filijs*
quente facta inter maritum, & vxorem etiam filios alter
& prioris matrimonij comprehendit.
5 *Filiorum mentio in l. cum uir, & in l. ſi uir. ff. de conditio. &*
monſtratio. quare de filijs tantum teſtatoris, & illius matr
nij, in quo diſponens deceſſit, intelligatur, & non de filiis
rius quoque matrimonii.

E P I T O M E.

Statvto ſimpliciter uolente, ꝗ moriente v
re abſq; filijs maritus dotem, ſeu illius partem luc
tur, ſi ſuperſint filii primi matrimonij, maritus ad e
rum præiudicium ad illud lucrum non admittitur.

C O N S I L I V M X L I I.

Viso doctiſſimo conſilio excellentiſſim
& uti fratris mei maioris D. Andreæ A
ciati ſuper difficili materia edito, quia
ctè, & iuſtè conſuluit ad fauorem filio
primi matrimonij, & contra ſecundū m
ritum tertiam partem dotis ex ſtatuti Forliuienſis d
ſpoſitione retinere uolentem, in eius ſentētiā, qua
ueriorem, & æquiorem eſſe arbitror, uenio per mo
ua ſua, & ulterius, quia non reperio, ꝗ per illud ſta
tum Forliuienſe derogatum fuerit diſpoſitioni leg
hac edictali. C. de ſecū. nup. in fauorem filiorū pri
matrimonij æditæ, nam in principio, dum in eo ca
tur, quòd ultra legata ab uxore marito facta, mari
lucrari debeat tertiam partem dotis, & mobilium
ue corredi, ſtatutum loquitur, quando ipſa uxor de
deret ſine filijs legitimis, & naturalibus ſimplicit
abſolutè, ac indefinitè: Nos autem ſumus in caſu,
quo uxor deceſſit cum filijs, ſeu filiabus, quę filior
appellatione continentur, ad tradita per Bar. in l. li
rorum. ff. de uerb. ſignifi. & ſic ex hac prima parte ſt
tuti dici non poteſt derogatum diſpoſitioni. d. l. h
edictali, quæ loquitur, quando extarent filij primi m
trimonij, nec ex eo, quod dici poſſet, ſtatutum illu
quando in rubro, & nigro dicit, abſque liberis, ſeu f
lijs, debere intelligi, quòd loquatur de filiis illius m
trimonij, cuius maritus tertiā dotis uellet lucrari.
l. cum uir, & in l. ſi uir. ff. de conditi. & demonſt. cu
ſequen. cenſeri debet per ſtatutum illud ſublata di
ſpoſitio

1 ſpoſitio d.l. hac edictali.quoniã† ſic tacitè,& per ſub-
auditũ intellectum correcta diceretur, cõtra ea, quæ
habentur in l. unica.C.de in offi.dona. & per glo.in c.
cupientes.§. quod ſi per uiginti. in uerbo petere.& in
uer. priuatos.de elect. in.6. & not.in c. ad audiẽtiã de
deci. Nec ſtatutũ etiã in ſecunda parte, dum mulieri-
bus poſſe, reſeruata legitima filiis primi matrimonij,
de aliis bonis ſuis & ſic de dote,& de corredis,ac aliis
bonis liberè diſponere permittit, diſpoſitionem. d.l.
hac edictali. corrigere dicitur, quoniã ſtatutũ debet
intelligi, qñ etiã extarent alij filij ſui ex ſecundo ma-
trimonio,quibus, uel aliis ſimul mulier relinqueret,
2 vt cõſtat ex illis uerbis, ſi verò deceſſerit &c.† quæ ad-
uerſantur proximis præcedentibus, retẽtis terminis
proximè præcedẽtibus, ut eſt de natura aduerſatiuæ,
vt dicit Soci. in.l.1. in 2. col.ff.de acqui.poſ. Deci.ĩ c.
at ſi clerici.§. de adulteriis.extra de iud. Bal. in.l. oẽs
populi. in 9.col. ff.de iuſt. & iur. Bar.in.l.in repetẽdis.
in fi.uer.ff.de leg.3.l.ſciæ.§.Caio. ff. de fund.inſt.cum
ſimili. & ideò per ſtatutũ ibi non poteſt dici correctã
fuiſſe dictã legẽ,quia, vt dictũ fuit, iuris correctio de-
bet expreſsè,vel per directò contrariã iuris diſpoſitio
nem induci, nõ aũt tacitè, nec per ſubauditos intelle
ctus, ut ſupra, & arg.c. cũ expediat.de electio. in 6. &
cũ hac opinione pertranſit Salice. in d.l. hac edictali.
in 6. q.in fin. ¶ Quòd autẽ ſtante diſpoſitione ſtatuti
ſimpliciter volentis, ꝙ moriẽte vxore abſq; filiis, ma-
ritus dotẽ, ſeu tertiã dotis lucrari debeat, ſi ſuperſint
filij primi matrimonij, maritus nõ debeat ad illud lu
crum ad præiudiciũ filiorũ primi matrimonij admit-
ti, voluit, & notabiliter cõſuluit Rayner. de Forliuio
in conſ.qđ eſt inſertum inter conſilia dñi Signoroli
de Homodeis, num.68.in quo in terminis impugnat
illud, qđ in cõtrarium conſuluit ipſe do. Signoro. in
conſi.37. quamuis ipſe conetur adductis per Ray. re-
ſpondere, & nõ benè, vt cuilibet docto uiro conſtare
poteſt. Et in defendendo ipſum Rayner. nõ me extẽ-
do, ſed ſatis ſit illius opinionẽ habere, cui Foriliuiẽſes
magis credere debent, & meritiſſimè, quàm cuilibet
alij, tum propter viri auctoritatem magnam, tũ quia
ciuis eorum fuit, multũque talem, & tantũ virum ha
buiſſe lætentur. Hanc cõcluſionẽ corroboro ex dicto
ſtatuto in ſecũda parte illius, qñ loquitur in caſu, quo
extarent filij & primi, & ſecũdi matrmonij, & diſpo-
nit, ꝙ filij primi matrimonij nullo poſſint modo de-
fraudari ſucceſſione matris decedentis ab inteſtato,
quin poſſint, & debeant ſuccedere cũ filiis ſecũdi ma
trimonij in capita, & nõ in ſtirpes: Ex quo apparet ſta
tutũ voluiſſe per filios ſecũdi matrimonij filios primi
excludi debere, nec ſecundos filios plus dilexiſſe, quã
primos, ſed æqualiter, at filij ſecũdi matrimonij ab il-
lo lucro tertiæ partis maritũ, hoc eſt patrẽ ſuũ exclu-
dunt, ut oẽs doct.fatentur, & maximè Bal.in l. ſi quis
hæredem.C. de inſtit.& ſubſti.ſub cõdi.fact.& in aliis
locis cõmunibus, ergo idem dicendũ eſt de filiis pri-
mi matrimonii, q̃ ĩ ſuccedẽdo pares ſunt filiis ſecũdi
3 matrimonij, † immò magis hoc dicẽdum eſt in filiis
primi matrimonij, qui ex ſecũdo matrimonio maio
ri iniuria afficiuntur, quibusq́ue maior fauor cõtra ui
ctricum, & ſic contra ſecũdum maritũ reſeruatur quã
filiis ſecũdi matrimonij, vt habetur, & not.in d.l.hac
edictali. & in auth.de nup.§. ſed ultro.& in §. proſpe-
ximus.in auth.de nõ eligen.ſecun.nub.colla.1. ¶ Ter
tio hãc quæſtionẽ ĩ terminis noſtris mouet, & exami-
nat Bal.ĩ l.unica.C.de inoffic.dotib.ĩ ult. col.& arguẽ
do ad partes tãdẽ cõcludit ad fauorẽ filiorũ primi ma
trimonij ꝯ maritũ, & ſequi vr̃ opinionem Iacobi Bu-
trig.quam ultimo loco refert, arg. no. in l.qui filium.
ff. ad trebell. ꝙ maritus excludatur à lucro dotis pro-
pter filios primi matrimonij, qñ lucrum ſtatuti reſe-
catur per prouiſionem legis hac edictali, ad quã ſtatu
tum per extenſionem paſſiuam trahitur, arg. not.per
Bar.in l.1.§.lex falcidia.ff.ad legem falci. Aliam quo-
que refert ibi Bal.opinionem, quam dicit eſſe de mẽ
te Bar.ꝙ filij primi matrimonij de toto pri⁹ legitimã
eis iure naturæ debitã detrahant, reſiduũ aũt ſit diui-
dendum inter filios, & maritum in capita ex diſpoſi-
tione d.l.hac edictali. quæ noluit matrem tranſeun-
tem ad ſecunda uota in aliquo diſponere poſſe, nec fi
lijs in legitima præiudicare, ut in illa l. §. 1. idemq́ue
eſt de mente Pauli de Caſt.in d.l. unica. uer.in gl.ibi,
& Salic.in d.l.hac edictali.in 6.q. & Raphael Cuma. ĩ
conſi.109.in 2.dubio, hanc opinionem eſſe magis cõ
munem dicit, quamuis ipſe, & aliqui alij, quos ibi re-
fert, contrarium uelint: Prior tñ opinio magis placet
4 q̃ confirmo ex ijs, † quæ in uariis locis ponit Bal.uide
licet in l.pen.C.de impub.& alijs ſubſt.in fi. in auth.q
rem.C.de ſacroſan.eccleſ.in l.1.in 2.col.C. de priuil.
dot.& in l.2.uer.alij dicunt.C.de iure emphy. quẽ ſe-
quitur do.& inſignis præceptor meus Sozi. in l. cum
uir, in ultimis uerbis.ff.de cond.& demõſt.ꝙ ſi mari-
tus, & uxor conducant pro ſe, & filiis ſuis rẽ in emphy
teoſim, dicuntur conduxiſſe non ſolum pro filiis cõi
bus, ſed ẽt ꝓ filijs alterius matrimonij, & ſic uerbũ fi
lii prolatum in diſpoſitione, & cõceſſione facta inter
maritum, & uxorem, quæ ſimpliciter loquitur de fi-
liis, comprehendit ẽt filios alterius, & prioris matri-
monii: ergo ſtatutum, de quo agitur, dẽt de filiis etiã
primi matrimonij intelligi: per quam doctrinam tol
litur fundamentũ D.Signoroli in dicto ſuo conſilio.
Non obſtat tex.in d.l.cum uir, & in l.ſi uir, cum ſeq.ff.
de cond.& demõ.ſuper quibus ſe fundat D.Signorol.
in conſi.69.qui dicit, iuribus illis non fuiſſe Rayner.
reſponſum: quia dictis iuribus facillimè reſponderi
poteſt, & fortè ob hoc, quia parũ ad caſum noſtrũ fa-
5 ciebant, Rayner.illis reſpondere omiſit, † nã legatũ
factum à marito uxori in tẽpus liberorum, ut in d.l. ſi
uir.uel quãdocunque liberos haberet, nõ cenſetur fa
ctum, quando uxor ex alio marito liberos ſuſcepiſ-
ſet, ſed ſolũ in caſu filiorum, ſeu liberorum commu-
niũ teſtatoris, & uxoris, primo propter ordinatã cha-
ritatem, & affectionem, quam ad ſuos, & non ad alie
nos liberos habuiſſe cenſetur, argumen.l. cum acu-
tiſſimi.cum ibi not. C. de fideicom. quæ ratio ceſſat
in caſu ſtatuti loquentis de lucro dotis, nam ſtatuen-
tes, & diſponentes parem affectionem habuerunt er-
ga filios tàm primi, quàm ſecũdi matrimonij, nec eſt
ueriſimile, quòd uoluerint, maritum magis habere
partem dotis, quàm filios ipſius uxoris, ſiue primos, ſi
ue ſecundos, arg.tex.in authen.de hæred. quæ ab inte
ſta.in §.1.& in §.nullã.iuncta.l.1.C. unde uir, & uxor.
Secundo in d.l.cum uir, & in d. l. ſi uir.illud eſt, quia
ipſis filiis ſic uidebatur legatũ factũ. l. Lucius, in fi.la
grande.ff.de hæred.inſtit. & ideò proprii filii teſtato-
ris dicebantur comprehenſi, & non nati ex uxore, &
alio extraneo in ſecũdo matrimonio, qñ poſthumo
inutiliter legabatur.§.poſthumo.Inſtit.de legat. Ter-
tio, & melius dico, ꝙ in caſu, quo uxor haberet filios
ex teſtatore, & non ex alio in ſecundo matrimonio,
uxori legatum debetur, quia cum per ſecundas nup-
tias anima mariti contriſtari dicatur, ut in auth.de nu
pt.in §.quæ uerò nunc.in uer.nos igitur. non eſt ueri-
ſimile, ꝙ teſtator intellexerit de filiis naſcituris ex a-
lio uiro, & ſic ex ſecũdis nuptiis, quas teſtator primus
maritus odio habuit: quæ rationes, & pręcipuè pri-
ma, & hæc tertia ceſſant in caſu ſtatuti prædicti loquẽ
tis de lucro dotis. Et hęc pro ſubſcriptione, de qua
ſimpliciter requiſitus fueram, ſufficiant, cum elegan
tius ab Alciato noſtro pręſens quæſtio deciſa fuerit.
Laus Deo.